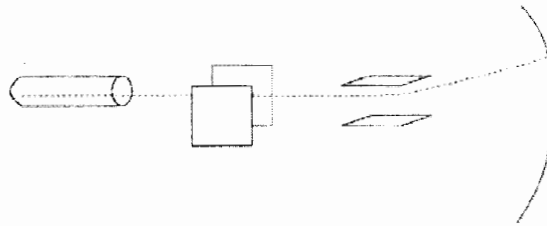

Vastaa kaikkiin viiteen (5) kysymykseen! Maksimipistemäärä $5 \times 6p = 30p$.

Palauta kaikki vastauspaperisi tentin jälkeen! Tehtävälapun saa pitää.

1. Selitä lyhyesti ja ymmärrettävästi

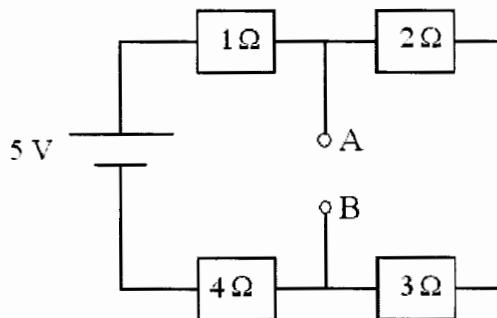
- a) Vyörakenne (energiavyöt). Hahmottele johteen, puolijohteen ja eristeen vyörakenteet ja niiden miehitys. (2p)
- b) Theveninin ja Nortonin teoreemat sekä jännite- ja virtalähteiden ekvivalenssi (2p)
- c) Nimeä alla esitetyn analogisen oskilloskoopin rakenteen osat ja lisää kuvaan poikkeutusjännitteet v_x ja v_y ? Selitä mihin osaan signaali kytketään ja kuinka aikapyyhkäisy toteutetaan? (2p)

2. Lineaaripiirit.

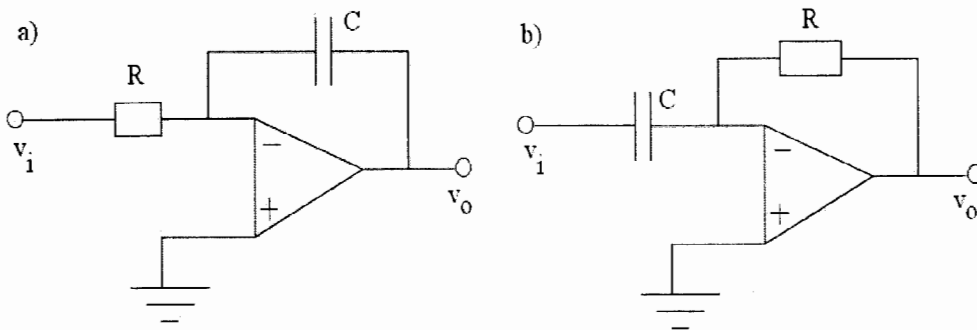
Laske napojen A ja B välinen jännite alla olevan kuvan kytkennässä. Määritä lisäksi napojen väliin kytketyn komponentin läpi kulkeva virta, kun komponentti on

- a) vastus, jonka resistanssi $R = 5 \Omega$.
- b) Ge-diodi (myötäsuntaan), jonka läpi kulkeva virta i sen yli olevan jännitteen v funktiona on muotoa $i(v) = I_0 (\exp(v/V_0) - 1)$, missä $I_0 = 1 \mu\text{A}$ ja $V_0 = 26 \text{ mV}$. (yhteensä 6 p)

3. Operaatiovahvistin.

Määritä ulostulojännite v_o sisäänmenojännitteen v_i funktiona sekä piirin suorittama operaatio alla olevan kuvan kytkennöille a ja b. (yhteensä 6 p)

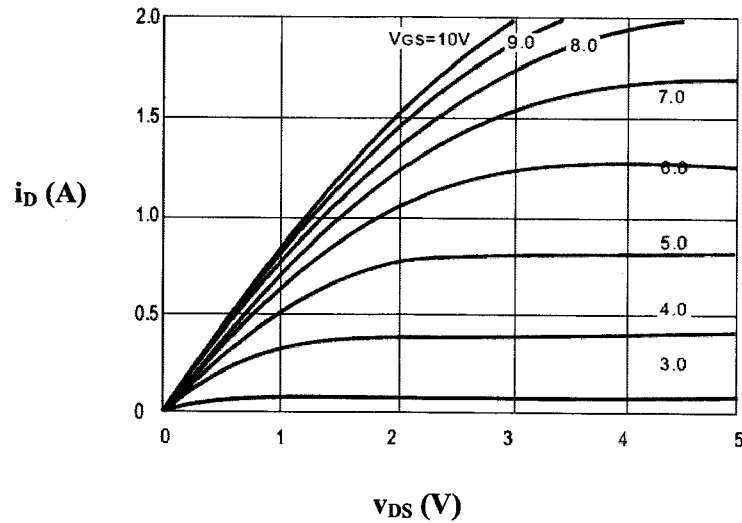
4. Puolijohteet.

a) Selitä kuinka tyhjennysalue muodostuu pn-rajapinnan välittömään läheisyyteen (pn-liitosta ei ole kytketty ulkoiseen piiriin). Lähde liikkeelle tilanteesta, jossa p- ja n-tyyppiset puolijohteet tuodaan kontaktiin toistensa kanssa. Voit käyttää selityksesi tukena havainnollistavia kuvia. Hahmottele tyhjennysalueen varausjakauma, sähkökenttä sekä sähköinen potentiaali rajapinnan normaalin suunnassa. (4p)

b) Miten enemmistö- ja vähemmistövarauksenkuljettajien aiheuttamat virrat rajapinnan yli muuttuvat, kun pn-liitoksen yli kytketään ulkoinen jännite myötätai estosuuntaan? Hahmottele selityksesi perusteella liitoksen läpi kulkeva kokonaisvirta ulkoisen jännitteen funktiona. (2p)

5. Transistorit.

a) Piirrä NMOS-avauskanavatransistorin poikkileikkauskuva (nimeä kuvaan puolijohdetyypit sekä lähde, nielu ja hila). Selitä kyseisen transistorin toimintaperiaate ja kvalitatiivisesti i_D - v_{DS} -ominaiskäyrät eri v_{GS} :n arvoilla (kuva esitetty alla). (3p)

b) Alla olevassa kuvassa on kaksi bipolaaritransistorin sisältävää piiriä, joilla on sama toimintapiste, kun virtavahvistus $\beta = 100$. Jos β muuttuu 10 %, muuttuu vasemman kuvan kollektorin ja emitterin välinen potentiaaliero U_{CE} noin 6 %. Montako prosenttia muuttuu oikealla olevan piirin U_{CE} β :n muuttuessa 10 %? $E = 10.7 \text{ V}$, $U_{BE} = 0.7 \text{ V}$, $R_1 = 1 \text{ M}\Omega$, $R_2 = 4 \text{ k}\Omega$, $R_3 = 606 \text{ k}\Omega$, $R_4 = 4 \text{ k}\Omega$. (3p)

